

Shrnutí

Trest smrti neboli nejvyšší trest, či také absolutní trest je trest, který předpokládá usmrcení (neboli popravu) odsouzeného člověka za trestný čin, za který je dle platného trestního práva možné tento trest uložit. V dřívějších dobách byly takovéto trestné činy nazývány hrdelními zločiny.

Vzhledem ke své definitivnosti (nemožnosti jakékoli nápravy po jeho vykonání) se jedná o trest velmi kontroverzní. Jeho zastánci uvádějí, že se jedná o jediný spravedlivý trest za vraždu a jiné závažné zločiny, znemožňuje recidivu a má významné odstrašující (preventivní) účinky.

Odpůrci upozorňují kromě morálních argumentů souvisejících s právem každého na život především na nebezpečí justičního omylu, který je v tomto případě nenapravitelný, a poukazují na to, že zas tak odstrašující není a navíc poprava bývá dražší než doživotní vězení. O 70. let 20. století byl trest smrti postupně rušen ve většině evropských a jihoamerických států. Mezi zeměmi, které ho i nadále praktikují, jsou mj. některé ze států ve Spojených státech amerických a Čínská lidová republika

Trestem smrti se zabírám v první části této práce, přičemž se věnuji nejen jeho kontroverznosti ale také jeho legislativním hlediskům a popisuji také katalog jednotlivých druhů výkonu trestu. S trestem smrti bezprostředně souvisí právo na život, které je objektem mého zkoumání ve druhé části práce.

Právo na život patří k nejdůležitějším základním právům. V českém právním řádu je garantuje ustanovení čl. 6 Listiny základních práv a svobod (Listina) a čl. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Problematika trestu smrti není otázkou pouze ústavněprávní či trestněprávní, ale svým dosahem se stává problémem celospolečenským. Tato práce měla pomoci čtenáři uchopit nelehkou otázku trestu smrti a zamyslet se nad ní nejen z pohledu faktografického, ale také z pohledu, který nám naskýtá propojení historie a současnosti.

Lze učinit určitý závěr, že principiální odmítnutí trestu smrti symbolizuje hodnotu lidského života, jehož zachování je ideálem humanitní společnosti. Humánní musí být i trestní politika, trestně-právní pravidla i celý právní systém každé země, který musí vyjadřovat, že i pachatel, který je trestán za zničení lidského života, společnost tuto nejvyšší hodnotu neodepírá.

Celá společnost by měla být, prostřednictvím zákonodárné moci při tvoření zákonů a soudní moci při jejich uplatňování, mravnější než ten, kdo je trestán.

Z hlediska morálního a filosofického by tedy trest smrti měla odmítnout, a to vzhledem k pojetí základních práv a svobod člověka, zejména jeho práva na život jako nejvyšší hodnoty. Při studiu mezinárodního práva také často docházíme k závěru, že nejen vnitrostátní zákonodárství v řadě států v posledních desetiletích, ale také mezinárodní právo směřuje k úplnému vyloučení trestu smrti a tím k plnějšímu uznání a ochraně práva na život.